

RUBEN

Veľkonočná scéna

Postavy: Rozprávač, Ruben, Mária, Mária Magdaléna, Benjamín, Peter

(Dej sa odohráva v dome Rubena a Márie. Na scéne je pripravený stôl, pri ktorom sedí Ruben, dojedá chlieb a zapíja ho. Ak priestor neumožňuje pripraviť stôl, môže rovnako dobre poslúžiť aj obrus na zemi, pričom Ruben sedí na zemi.)

Rozprávač: V malom domčeku na kraji Jeruzalema žil muž menom Ruben. Bol to statočný človek, na živobytie si zarábala poctivou prácou a každú sobotu chodil do synagógy modliť sa a vzdelávať sa v Písmach. Mal ženu Máriu. Bola to dobrá, milujúca žena, no predsa s ňou Ruben nemal ľahký život. Mária si totiž robila, čo sa jej zachcelo. Namiesto toho, aby sa starala o dom a svojho muža, zaujímala sa o kadekoho iného. Pomáhala starým, ošetrovala chorých, navštevovala opustených. Ruben už uvažoval nad tým, že Máriu prepustí. No či mu potom samému bude lepšie?

Ruben: *(Sedí za stolom, dojedá chlieb a hovorí sám pre seba)* Kde tá Mária zasa je? Človek ráno vstane a namiesto toho, aby našiel pripravené raňajky, nájde len prázdny stôl. Večne sa kdesi túla, všetko jej je prednejšie. Starí, chorí, opustení, len na mňa – svojho muža si nespomenie. Už toho začínam mať naozaj dost'. *(Vzdychne si)* Ešteže toho Ježiša z Nazareta ukrižovali. Aspoň jedna starosť sa vyriešila sama. Posledné mesiace hovorila iba o Ňom. Ježiš to a Ježiš tamto. Čo urobil, čo povedal, koho uzdravil... Už mi to liezlo krkom. Ženská bláznivá, má sedieť doma, a nie chodiť za nejakým Ježišom.

(Pribehnú Mária a Mária Magdaléna. Mária kričí.)

Mária: Ruben, Ruben, vieš, čo sa stalo?

Ruben: *(Zlostne)* No, konečne sa objavíš! Nevieš, čo sa stalo, ale viem, čo sa nestalo – nepripravila si mi raňajky.

Mária: *(Zarazí sa, prestane kričať a zmierlivo hovorí)* Prepáč, Ruben, chcela som ísť tu s Máriou Magdalénou k Ježišovmu hrobu. Vieš, dôstojne Ho pochovať. Pred sabatom na to nebol čas a...

Ruben: *(Skočí jej do reči)* Ježiš, Ježiš, zasa ten Ježiš. Už mám toho dost'. Ešte ani po smrti mi nedá pokoj. *(Oborí sa na Máriu)* Tak ty si išla pochovať Ježiša, hej? Aby sa mŕtvy Ježiš mal dobre. Ale že ja, tvoj živý manžel, sa mám zle, lebo som hladný, to ti je jedno!

Mária: *(Krotko)* Prepáč, Ruben, nie, samozrejme, nie je mi to jedno. Ved' som chcela aj doma všetko pripraviť. Odišli sme z domu už skoro ráno a mysleli sme, že sa rýchlo vrátíme a stihnem pripraviť aj raňajky pre teba. No zdržali sme sa dlhšie, ako sme chceli. Ved' práve to som ti chcela povedať.

Ruben: *(Vzdychne si a už pokojnejšie hovorí)* No dobre. Tak čo sa to teda stalo? Čo ťa zdržalo natoľko, že si sa nemohla načas vrátiť?

Mária: *(Zvolá radostne)* Ježiš vstal z mŕtvych! Žije! Hrob je prázdny!

Ruben: *(Zasmeje sa)* Ženská bláznivá, aj ty si si pred cestou radšej mala dať raňajky. Od hladu už vidíš nezmysly a rozprávaš hlúposti. Ježiš umrel a kto umrel, je mŕtvy. Viem, že ťa to neteší, ale musíš sa s tým zmieriť. Je to tak a inak to nebude.

Mária: Ale On naozaj žije! My sme Ho aj videli. Aj Mária Magdaléna tam bola.

Ruben: (*Posmievačne*) To mi je už len svedok. Obe rovnako bláznivé a pochabé.

Mária Magdaléna: Ruben, nehnevaj sa na svoju ženu. Ja som Máriu poprosila, či by nešla so mnou k hrobu. Chcela som Ježiša pochovať, ako sa patrí. Nakúpila som všetko, čo treba, vás to nič nestálo, a šli sme. Ale keď sme tam prišli, kameň bol odvalený a hrob bol prázdny.

Ruben: (*Rozprávanie ho zaujalo, počúva Máriu Magdalénu a so záujmom prikyvuje. Zamyslene povie*) Možno Ho niekto vzal.

Mária Magdaléna: Vošli sme do hrobu a na mieste, kde sme pred sabbatom uložili telo, bola iba plachta a sedel tam anjel. On nám povedal, že Ježiša niet viac v hrobe, že žije a že to máme oznámiť Jeho učeníkom.

Ruben: (*Zamyslene hmká*) Hm, Hm...

Mária: (*Márii Magdaléne*) Povedz mu o tom stretnutí!

Mária Magdaléna: (*Prikývne*) Veru, hrozne sme sa zľakli a rozbehli sme sa preč. Chceli sme hneď ísť za Petrom a povedať mu to, ale keď sme bežali cez záhradu, uvideli sme Ho. (*Mária zasmrká a priloží si k očiam vreckovku. Chvíľu si v dojatí utiera oči a potom pokračuje*) Stál tam. Živý.

Mária: Ani sme nechceli veriť vlastným očiam. Mária Magdaléna si dokonca najprv myslela, že je to záhradník. (*Zľahka sa zasmaje*) No potom sa nám prihovril.

Ruben: A čo povedal?

Mária Magdaléna: Pozdravil nás. Povedal: „Bud’te pozdravené.“ A my sme sa Mu vrhli k nohám, objímali Ho a On tam stál. Bol to On. Naozaj to bol On. Povedal, aby sme to oznámili Jeho učeníkom.

Mária: Preto sme sa zdržali. Museli sme ísť k Petrovi.

Ruben: A čo on na to?

Mária Magdaléna: Tiež najprv neveril. Ale bežal k hrobu a presvedčil sa.

Ruben: (*Krúti hlavou*) Ja neviem... Celé je to nejaké čudné, nikdy som o ničom takom nepočul.

(*Prichádza Benjamín. Pozdraví a pomaly, unavene, ba až zronene si sadne k stolu.*)

Benjamín: Šalom, Ruben, priateľ môj, šalom, Mária, aj tebe, Mária Magdaléna.

(*Všetci odzdravia: Šalom, Benjamín!*)

Benjamín: Idem práve domov, tak som sa na chvíľu u vás zastavil, aby som sa požaloval.

Ruben: Vyzeráš nejakú zúbožene. Čo sa ti stalo?

Benjamín: Priateľ môj, ty vieš, aký si mi blízky. To, čo sa mi stalo, nemôžem nikomu povedať. Rozumieš, nikomu. (*Vzdychne si*) Ale ja to nevydržím. Nedokážem navždy zamknúť v sebe takú nevšednú vec a žiť celý život v klamstve. Musím to aspoň raz niekomu povedať. No nesmieš to nikomu prezradiť.

Ruben: Neboj sa, Benjamín, vieš, že mi môžeš dôverovať.

Benjamín: (*Pozrie spýtavo na obe ženy*) A vy?

(*Obe ženy prikývnu a ticho povedia: „Spol’ahni sa.“*)

Ruben: Moja Mária je pochabá a behá radšej po hroboch, ako by mužovi spravila raňajky, no klebetná nie je. Bud’ na pokoji. A Mária Magdaléna takisto.

Benjamín: Chcel by som sa vám zdôveriť s jedným veľkým tajomstvom. V noci som totiž bol aj so Šimonom a Jozefom strážiť hrob toho Ježiša. Viete, čo Ho pred sabbatom ukrižovali.

Všetci naraz: A?

Benjamín: Strážili sme celú noc. Veľkňaz Kaifáš bol presvedčený, že niekto príde a bude Ho chcieť ukradnúť. Ale poviem vám, nič také. Strážili sme naozaj dobre a ani myš by sa k hrobu nedostala.

Ruben: No a čo sa teda stalo?

Benjamín: Hneď ráno, len čo sa začalo brieždiť, stalo sa niečo hrozné. Zem sa začala triasť a z neba zostúpil anjel a odvalil kameň.

Ruben: *(Trochu posmešne)* A vy ste ho pustili? Mocní Kaifášovi strážcovia?

Benjamín: *(Nazlostene pozrie na Rubena)* Rob si posmech. Nevieť, čo by si robil ty, ale my sme popadali na zem a boli sme ako mŕtvi. Nedokázali sme sa ani pohnúť a navyše sme sa hrozne báli. Ten anjel prišiel tak náhle, žiaril ako najjasnejšie svetlo, zem sa triasla, no, bolo to strašné! *(Benjamín si zakryje tvár rukami)*

Mária: A čo bolo potom?

Benjamín: *(Dá si ruky dolu z tváre)* Anjel odvalil ten kameň, sadol si naň a my sme videli priamo do hrobu. A... ten hrob bol prázdny. Ježiš v ňom nebol.

Ruben: Čože? Tak by to bola naozaj pravda?

Benjamín: *(Prekvapene)* Čo, Ruben, ty dačo vieš?

Ruben: Mária šla ráno k hrobu aj s Máriou Magdalénou a vraveli mi, že hrob je prázdny. Ježiš vraj vstal. Ale neveril som im.

Benjamín: Vravím ti, Ruben, vstal. Nebol v hrobe.

Mária Magdaléna: Tak vidíš, Ruben, naozaj vstal. A ty, Benjamín, nám to dosvedčíš a povieš to i Jeho učeníkom.

Benjamín: *(Vzdychne si)* To nemôžem.

Všetci naraz: Prečo?

Benjamín: No veď to je to, čo ma ťaží. Boli sme to všetko oznámiť Kaifášovi. Len čo sme sa mohli ako-tak hýbať, bežali sme odtiaľ ako strely. No a Kaifáš nám zakázal o tom hovoriť. Zvolal radu a rada nariadila dať nám kopu peňazí a všade rozchyrovať, že Ježiša ukradli učeníci. To je to veľké klamstvo, ktoré musím po celý život hovoriť, hoci sám najlepšie viem, že to nie je pravda. Oni Ho neukradli. On vstal.

Ruben: *(Nastane ticho, do ktorého Ruben potichu povie)* Tak predsa.

Benjamín: *(Zdvihne sa na odchod)* No, ale ja už musím ísť. Prosím, nehovorte to nikomu, každý si vraj musí myslieť, že Ho ukradli.

(Benjamín odíde. Ostatní mlčky sedia. Do ticha sa ozve Mária.)

Mária: Vidíš, my sme ti to hovorili. Videli sme nielen prázdny hrob, ale aj samého Ježiša. Dotýkali sme sa Ho. On žije.

(Náhľivo vojde Peter a udýchane spustí.)

Peter: Mária, Mária Magdaléna, konečne som vás našiel. Bol som pri hrobe a naozaj je prázdny. Ježiš tam nie je.

Mária: Veď som ti to hovorila. Čo si čakal?

Mária Magdaléna: Vravela som ti, že sme s Ním hovorili a že nám kázal ísť za vami.

Peter: *(Zmorene sťažka si sadne)* Ale to predsa nemôže byť pravda. Ja tomu nemôžem uveriť.

Mária Magdaléna: Prečo nie? Veď to sám predpovedal.

Peter: Áno, často hovoril, že musí byť zabitý a potom vstať z mŕtvych. Často hovoril o troch dňoch: že za tri dni vystaví chrám, že na tretí deň vstane, ale kto mal chápať tie Jeho reči? Dakedy Mu bolo naozaj veľmi ťažko rozumieť.

Mária Magdaléna: *(Posmešne)* A čo ste to za učeníci, že nerozumiete vlastnému Majstrovi? Že neveríte, že by mohol vstať? Veď koľkých uzdravil, ba i vzkriesil! Spomeň si na Lazara.

Mária: Veru! A či si mi ty sám nerozprával, ako vzkriesil to dievčatko? A toho chlapca v Naime? Tak prečo by nemohol sám vstať?

Peter: *(Hľadá do zeme)* Lebo tomu sa nedá uveriť. Nieкто Ho musel vziať.

Ruben: *(Po chvíľke ticha)* Peter, nikto Ho nevzal. On žije. Vstal z mŕtvych. Neveríš tomu? Či si za celé tie roky nepochopil, že Ježiš z Nazareta nie je žiadny človek, ale že je to Boží Syn? Mesiáš? *(Ruben hovorí stále smelšie)* Či si nikdy nepostrehol, akú má veľkú moc a že tá moc nie je od človeka, ale od Boha? Ježiš žije, nepochybuj o tom!

Mária: *(Prekvapene hľadí na svojho muža)* Ruben! To hovoríš ty? Ty, ktorý si Ježišovi nikdy neveril a hneval sa na mňa, že radšej idem za Ježišom a nechystám ti obed?

Ruben: Áno, ja. Neveril som. Ale teraz akoby sa niečo v mojej mysli zmenilo. Teraz vidím Ježiša celkom inak. Teraz viem, že je to Boží Syn a veľmi ma mrzí, že som sa o Neho viac nezaujímal, kým žil. Mária, budeš mi musieť o ňom všetko porozprávať.

Mária: *(Ironicky)* Ja? Obyčajná, pochabá žena? Prečo nie radšej učeník Peter?

Ruben: *(Mávne rukou)* Lebo ty si hneď uverila, že Ježiš žije. A ja vidím, že tvoje srdce je Mu úplne oddané. Kiež by aj Peter tomu uveril, aby aj On mohol svedčiť iným o večne živom Pánovi.

Rozprávač: Ešte v ten istý večer sa Ježiš ukázal všetkým jedenástim učeníkom, keď sedeli spolu pri stole. Hrešil ich za nedôveru a tvrdosť srdca, pretože neuverili tým, čo Ho už ráno videli vzkrieseného – dvom slabým, pochabým ženám. No teraz už uverili a rozniesli správu o tom do celého sveta, takže prišla až k nám. A Ruben? Ten sa stal horlivým kresťanom a bol jedným z prvých, ktorí sa dali pokrstiť. V živote ľutoval iba jednu vec: že Ježiša z Nazareta nespoznal skôr. Veď bol tak blízko.

Štefan Kiss